

[Josiassen.]

Efter et tredje mislykket Forsøg paa at faa Forhandlinger i Gang om Løn- og Arbejdsvilkaar er det da, at den lokale Afdeling først i August 1923, efter at man, som nævnt, tre Gange forgæves havde forsøgt ved mindelig Overenskomst at faa Forholdene forbedret, henvender sig til Landsforbundet og beder det træde hjælpende til. Jeg maa tilføje, at man ogsaa havde forsøgt at forhandle sig til Rette med de 13—14 store Gaardbrugere om at faa Lønforholdene ordnet, men at Arbejderne blev pure afvist. Som sagt, Arbejderne henvendte sig til Landarbejderforbundet — jeg tror, det var i Slutningen af August—, og Landarbejderforbundet sendte da en Repræsentant til Kolindsund med det Formaal for Øje at faa en Forhandling i Gang med Lodsejerlaget. Fra et Hotel i Kolind telefonerede Repræsentanten til den daværende Formand for Lodsejerlaget og anmodede om en Forhandling, idet de Kaar, som blev budt Landarbejderne, ikke fortsat kunde tolereres. Men hvad blev Resultatet? Efter at Repræsentanten for Landarbejdernes Forbund havde talt med Formanden for Lodsejerlaget, svarede denne ifølge de Oplysninger, der er fremkommet under Retsforhandlingerne og paa anden Maade, at han ikke vilde høre mere af dette Vrøvl. Var Arbejderne ikke tilfredse, kunde de faa deres Afsked fra den første Lønningsdag, den 8. September, og han tilføjede, at nu *vilde* de faa deres Afsked, en Erklæring, som Landarbejderforbundet betragtede som en ren og skær Lockout. Samtidig forsøgte man fra Repræsentantens Side en Henvendelse til de 13—14 Gaardejere; man indbød dem til et Møde i Kolind for at komme dem paa nært Hold og for at anskueliggøre for dem, hvor nødvendigt det var at gaa til Lønforhøjelser. Men samtlige Gaardmænd glimrede ved deres Fraværelse og har senere udtalt, at de havde ikke noget at forhandle med Organisationerne om; det var en Sag, de nok selv skulde afgøre.

Den blev ogsaa afgjort, men Afgørelsen blev derefter — ikke til Fordel for Landarbejderne, tværtimod; man gik til at afskaffe de faste Arbejdere i meget stor Udstrækning, og til syvende og sidst var det i Virkeligheden ikke mere end 20—30 Landarbejdere, Konflikten omfattede. Og nu er det saa efter disse mange Henvendelser, at man fra Landarbejderforbundets Side søgte Assistance hos de samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund. Hvad skulde man gøre andet? Det er jo den sædvanlige Vej at betrede, naar man

ikke kan komme frem ad Forhandlingens Vej. Men jeg vover at paastaa, at fra Arbejdernes Side har man været villig til at forhandle fra første Begyndelse til langt ind i Konflikten, hvad jeg senere kommer til. Og det var endda ret begrænsede Krav, man stillede i 1922, omkring ved en Dagløn af 6 Kr. efter 10 Timers Arbejde ved Muddermaskinen, ved Vandløbenes Oprensning o. s. v.

Saa er det, Blokaden træder i Kraft, efter at alle Forsøg er strandet. Og det kan naturligvis ikke nægtes, at der under den er sket Ting, som man i og for sig maa beklage. Man maa i Virkeligheden beklage, at Forholdet er saaledes mellem det danske Landbrug og den danske Landarbejder, at man ikke kan tale sig til Rette om Løn- og Arbejdsvilkaar, uden at der skal gribes til saa haarde Midler, som Tilfældet blev, enten fra Arbejdernes eller fra Arbejdsgivernes Side. Man taler om Fred og Fordragelighed. Men hvor er denne Fordragelighed henne? Den findes ikke, i alt Fald ikke som man kunde ønske sig det. Nu har man overalt i Landet, paa Møder og ved Forhandlinger i Folketinget fastslaaet, at Virkningerne af denne Blokade har været ganske grufulde. Jeg maa her sige, at det har været et meget omdisputeret Spørgsmaal nede paa Egnen, idet man i Virkeligheden ikke har mærket synderligt til, at der var noget Tab — jeg siger: ikke synderligt, og det saa meget mere, som Lodsejerne venligsindede Dagblade Gang paa Gang har fremhævet, at Blokaden mærkedes ikke, den generede ikke, Arbejdet gik sin rolige Gang o. s. v. Ved Læsning af de Blade kunde man i hvert Tilfælde kun faa den Opfattelse, at der ikke var noget synderligt i Vejen.

Man blev ogsaa overbevist om, at der ikke var sket noget, efter at Østre Landsret havde talt første Gang, idet den i Virkeligheden gav Arbejderne Medhold. Det virkede derfor som en Bombe, da Højesteret idømte Arbejderforbundene den mægtige Erstatning, en Erstatning, som Egnens Befolkning studsede over; man havde ikke tænkt sig, at der kunde blive Tale om tilnærmelsesvis noget saadant.

Efter den Føling, jeg har haft med Sagen — jeg har min Viden fra Organisationerne —, er det min absolutte Opfattelse, at Tidspunktet nu var inde til, at man i interesserede Kredse begyndte at udfolde store Bestræbelser for at faa en Forhandling i Gang og faa Konflikten bilagt. Men saa skete det, at Sagen kom ind i et politisk Spor, og hvem bar Skylden derfor? Ingen uden Venstre med Hr.